

JOSE PAULO ULIBARRI'REN GUTUNAK

1823'AN EGIA BIZKAI'KO SINDIKUARI EGIN ZIONA

Besterik ezian, zatika-zatika eta astiro-astiro bada be, aurrera goaz Ulibarri'ren *Gutun Liburua* argitaratzen. Besteak beste, Aldizkari onek beronek emon deuskun tokiari eskerrak.

Altube'tar Sebero (G. B.) zanaren omenez Euskaltzaindiak Ger-nikan egiteko asmoa eukan batzarrerako gertatu neban au, Egia Sindi-kuari egin zion au 1823'an (1).

Orain emoten dogun eskutitz au, *Gutun Liburua*'ren 19-25'garren orrialdeetan dago, Ignazio Echevarria'ri egin zionaren urrengo, eta onen erantzunaren aurretik.

N. Alzola.

Irun'en, 1963-1964.

* * *

Jaun Salatzalle edo Sindicu Vizcaico Jabede G.^z Leñar eta G.^z Le-yalarena Don Manuel Emeterio Eguia.

Jauna: Neure Biyotzeco Beroa da guztiz andiya Vizcayaren alderaco, alan ascotan euquiten dot Guizon batzuecaz burua cer necatu (baña al-perracaz alper da Maria maquilatu beres biardu esana dan leguez) onetarico alper putz gaitzoacaz ardura biardogu Vizcayan: noaco esaten neure atzecabea eta derechadana.

Ylonen amasei garrenian noyela Bilboco areatzeti biera aurquitu nendun Sudupe aldeco gudutar bat derechat Cabu dala, emonic egun onac alcar biyoc: beingo baten asten da esaten, eã cegaiti estaude emon-go anoa edo erraciñoa eureri Jaquinic ondo irabaciric euquela eurec aimbeste neque, min otz, bero, gose, egarri, gaubel eztu garraz baltzoc gaiti, arro arroric andi ustiaz bere casaca edo garriestu soñian dauquela badirudiyen bere A[xe ?] putzagaz Zordeutzegula berac oñaspian igaro daben lurrec emoten daben ondasun guztiya.

(1) Beste eskutitz bat be gertatu neban bertan irakurtzeko: Ulibarri'k Altube'ko Peru jaunari egin ziona 1830'gnko. Bagillaren 27'an. Beste eraen batean argitaratuko dogu, J. 1.

guero entzunic bere miñ garratnazquia Luziperren herderiaz, eran-zuten deutzet modu onetan berba guichicaz, Vizcayan Guerraco guda amaitu esquero, guztiyac zucen etzera vicigarriya imintera ondo biar eguiñaz, naidala Aguintariya, naidala Soldadue, nai dala Aberatza, naidala languilla mota guzticoc. badagos guerran banatuac es gorputz osocoac biar eguiteco onetaricoac icengo dira chito ondo beguiratuac biar diesan gausa guztiecaz pozcariyoa emoteco alaco gueixo guixaxoari utze eguin bagaric ecetan Adesquidia.

osterancian Vizcayan esjaco iñori emoten eser alperrieriyan eta cra alpertean vicitzeco ès, eguño orláo ecanduric esta icen. bacarric icen-dira herdaldunac nasaiqueriyan saleac, eta herderáti etorri da gazquilla guztiya, eta charqueri guztiya gausa ongarrriya galtzeco bere Kiretzagaz. oneic euzcal erriyac icen dira euzkeriaz eder, garbiyac eta jakitun cin-tzoac eta Donzuac. baña vicidira motzac emen guztiyau galtzeco dan onodaide [sic] guztiyaz bai.

emen casa dunic? emen? quen quen orti casaca edo garri estu orregaz eperdi ganeco busten luqui alperra alper orregaz Vizcaitic, gura dabenac garriestu edo casaquia eta Soldadu icen egunic galdubagaric Juan guerra dagoen errira Vizcaico Jaunari cerbicen ondo irme. emeti eruan esquero paperac zeure eguiqueri on eta soliyacaz orduan malla batequin gorago iminiagaz artuco zaitu gure Jaun vizcaicoac, lagunduric biardan bacocho bere laneco Jaquituriac zucen ibiliric. nora zuaz? ent-zun entzun! vizcayen. erenovales [sic] herdaldune etorri artian Aguin-tzen euzcaldunari esta casari imini, es herdaldunic bere Aguintaritzat ô ezcaldunen zoricharra eta guztiya iraulic atecos aurre. onetan naguala agurric eguin. bagaric motz motzi Juan jatan aurreti. neure ardurari es alan guttiz biarleuque. Juan Vizcaiti campora.

Egun berean gauco Avemariyac jo esquero, beste motz bategaz bar-din san, aen espanac beste Soñuric es euquen berakatza, porru, quinquena baxen barrucu herderazco Biotz kiketza [?] eiteutzen alaco ber-bequeria. esateban bai guc ibili garien leguez Munduco neque mingarratz gaubeletan. eta orain es eguin biar dana? beguiratuaz bada urteiten ba-dogu campora Domoninoac [sic] eruan gituz baltzac bai, ardura icengo da arrapacen dugunagaz bai.

Guero nic esanneutzen guizon alpergaitoen Soñure eiten dabela berba, estaiyela esan alaco barbaric. bestiari legues esan neutzen, eta esaten deutzedala, vizcaitar garbi eta sendoac guerra amaitu ta echera doaz bereicerdiyequin irabaciric ogui Jatera, dabilenac besteren ustiaz alperrierian urtenic batic bestera vide onbagaric charto, orlaco achaqui-yecaz lapurra legues laster icengo da arrapatua, eta guttiz galdua. oneric

aurrera nai dala casacadune naidala edocin motacoa ibiliric alperreriyan icengoda oratua. guradabenac ibili casacagaz, Jauna Erregue gana Juan, alan ichi nendun burua berotuten itsilic [sic], eta neu Agur eguin ta etorri nintzan echera.

Baguilla 29g.^a aci cirian Mikelete Sartzeco, neu vitartecotzat iminten, gustisco estutasunagaz herdaldunac, eta euzcaldunac, eta bat neure echian ibilieco bat mandoacaz, estaqui letrarie Bilbo Sarren atziya, esta guztiz biarzalea, nic erantzun neutzien guiza onetan:

Orain Mikelete sartzeco biardabe Jaquin euzquera ondo guztiz, escola, escrivietan, icazquizuna edo Doctrina, erreguec edo Otoitzac Jaincoari, eta Donzellyari, eleizaco lanacaz. baita yminteco chito polito ambatac edo Cembatac egunerocoac, eta biar balitz Vizcay guzticoac, azcotan euzcaldunac biardau erdaldunari beguitandu eguiteco gausac goarpean iñoc iguerri bagaric biar balitz eguin. baita icen biardala Zuzparra, iritzarriya, gogorra eta lan biarratecoa [sic] ez naguiya, ez alperra ta ganobaraco, gorputze arine, eta ondo eguiña Sancodune, eta ez praca luzedune mariñela edo isas guizona., Alturan luzerie canabi seine onza ygaroten dana, galtzaidu Janciric ibilteco, ez izanic onelacoa estala etartu edo amitidu artuteco Vizcaico Jauntasunean. modu edo Guiza onetan biralduten nendun nic orretaraco etorten cirienac guztiyec ixil ixilic eguinagaz.

orregaitic edo audala vitarte, esto gureizen Jaun Ecautu edo Diputau gana Juan aspaldiyan, lengo egunecoa ecin quendu nendun echeti eguindaiyela mezede Ecautue gana Juatenco artu daijenzat Mikeletetzat, eta nic esan neuntzen berorregana bayetz, eta guero vidian aurkitu nendun datorrela berorre onancha, eta poztu nintzan es artutiaz, esandodan lenagoco guizantasuna caiti.

Jaquinic Aita onaen Semi dan ateraric bere garbitasuna, estaúla griña eta ecandu charric ecetan bere, Vizcaico Jauntasuncan egoteco, ez tabaco quiretzit, espada oso osoa, eta Arguiya, len Vizcayen etzan etartu edo amitidu Sula [?] ric, edo pipia erabilitebana mayen ganeioacaz [ganecoacaz?] bascariten Salaco guizon atzitubec ecarriya mauruben antzara [sic], eta berac ichirico grinac dira U.^a

Mikeletec chonta errialen modura icen biardira Janciric adietan emoteco Biyotzeco zuba eta inderra otsoen narru ulliaz galtzaiduz aipainduric [sic] or equtzen dodaz anguilen modura Janciric ilun, triste, motel, esdirudiyela vizcaitarrac dirien U.^a

Guardia onoren icena Vizcayan! noc ichitendau? guztijac gara bardinac, orren ganian asco esango neunque sindicu Jauna; orren artian

egondira erbestetuco charrena eta Arguitasun bagaric, nondi nora aguer-tu da icen ori?

Orain lar da berba aldea, eta lar bere gogaitua eta Barcatu neure utzetasuna. Jaungoicoac emon daiyola urte lucetaco osasuna Vizcaitarren aldeco Beguirallea gueure poru osos veteaz. alan deceasen dot oñetan mun eguinaz berorren Cerbizari veticoa Cemendiyen 29 g.ⁿ 1823 g.ⁿ Urtian.

Josef Paulo Ulibarri-co Galindez.

Orain Gutun ganecoa alan, edo Juantzan.

Abenduan 30.ⁿ eguerdiyan biraldu neuzan Lucas ybarragaz.

JAUN ZALATZARI VIZCAICO JAUVEDE GUZTIZ LEÑAR
eta GUZTIZ LEYALARENA.

D.ⁿ Manuel Emeterio Eguia.

Sindico de este M. N. Y M. L. S.^o de Vizcaya. Abando.